

Gazi Üniversitesi
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi

Türk Kültürü ve
HACI BEKTAŞ VELÎ
Araştırma Dergisi

Turkish Culture and
HACI BEKTASH VELÎ
Research Quarterly

Yaz
Summer | 2010/55

**Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi /
Turkish Culture and Haci Bektash Veli Research Quarterly**

•
Yıl/Year: 17 • Sayı/Issue: 55
Yaz (Temmuz, Ağustos, Eylül) Summer (July, August, September) 2010

•
**Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi
Adına Sahibi /**

**In Behalf of Gazi University Turkish Culture And Haci Bektash Veli Research
Center / Owner**

Prof. Dr. Rıza AYHAN
(Gazi Üniversitesi Rektörü/President of Gazi University)

•
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / General Manager
Doç. Dr./Assoc. Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

•
Genel Yayın Yönetmeni / General Publication Director
Öğr. Gör. / University Lecturer Özlem BAYRAK CÖMERT

•
Danışmanlar / Advisory Board

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Prof. Dr. Ahmet Yaşar OCAK

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Prof. Dr. Belkıs TEMREN

Prof. Dr. Filiz KILIÇ

Prof. Dr. Eva CSAKI

Prof. Dr. Michel BALIVET

Doç. Dr. Ahmet TAŞĞIN

Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI

Yrd. Doç. Dr. Yağmur SAY

Başkent Üniversitesi

Hacettepe Üniversitesi

Gazi Üniversitesi

Atatürk Üniversitesi

Ankara Üniversitesi

Nevşehir Üniversitesi

Macaristan, Hungary

Provence Üniversitesi

Dicle Üniversitesi

Ludwig - Maximilians Universität

Anadolu Üniversitesi

•
Genel Editör / General Editor

Doç. Dr. / Assoc Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

•
Tema Editörü / The Editor of Theme

Prof. Dr. / Prof. Dr. Hasan ONAT

•
Editör Yardımcıları / Assistants to Editor

Arş. Gör. / Researcher Tazegül DEMİR

Ali Osman AKTAŞ

YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİ / REPRESENTATIVE OF FOREIGN COUNTRY

Almanya/ Germany

Doç. Dr. Özgür SAVAŐI

Ali Duran GÜLÇİŐEK

Amerika/ USA

Dr. Mark SOILEAU / Albion College

Arnavutluk/Albania

Kastroit QEJYA

Azerbaycan/Azerbaijan

Prof. Dr. Eldeniz ABBASOV

Bulgaristan/Bulgaria

Doç. Dr. Krassimira MUTAFOVA

Veysel BAYRAM

Fransa/ France

Prof. Dr. Michel BALIVET

Hollanda/ Holland

Erol SANBURKAN

İran/Iran

Mustafa Fuat DOĐAN

İsviçre/Switzerland

Prof. Dr. Ebul Hasan MÜNFERİD

Kanada/ Canada

Eraslan ÖRGÜN

Kazakistan/Kazakhstan

Prof. Dr. Irene MARKOFF

Macaristan/Hungary

Prof. Dr. Dossay KENZHETAYEV

Makedonya/Macedonia

Prof. Dr. Éva CSÁKI

Suriye/Syria

Prof. Dr. Metin İZETİ

Doç. Dr. Mehmet YUVA

•

HAKEMLER / REFEREES

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet DOĐAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Cemâl KURNAZ

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Eldeniz ABBASLI

Azerbaycan Bilimler Akademisi

Prof. Dr. Faruk ŐEN

Türkiye Araştırmalar Merkezi Vakfı

Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN

Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Fuat BOZKURT

Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Hamza KELEŐ

Aksaray Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan ONAT

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin BAL

Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. İsmet ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Leylâ KARAHAN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet AKGÜN
Prof. Dr. Mehmet H. KIRBAŞOĞLU
Prof. Dr. Mehmet ŞEKER
Prof. Dr. Metin EKİCİ
Prof. Dr. Mürsel ÖZTÜRK
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN
Prof. Dr. Naciye YILDIZ
Prof. Dr. Osman HORATA
Prof. Dr. Öcal OĞUZ
Prof. Dr. Pakize AYTAÇ
Prof. Dr. Refik TURAN
Prof. Dr. Sönmez KUTLU
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR
Prof. Dr. Zafer İLBARS
Doç. Dr. Ahmet GÜNŞEN
Doç. Dr. Ahmet TAŞĞİN
Doç. Dr. Ali YAKICI
Doç. Dr. Ali YAMAN
Doç. Dr. Ayşe KAYAPINAR
Doç. Dr. Dossay KENZHETAYEV
Doç. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR
Doç. Dr. Haşim ŞAHİN
Doç. Dr. Hüseyin TÜRK
Doç. Dr. İlyas ÜZÜM
Doç. Dr. Krassimira MUTAFOVA
Doç. Dr. Levent KAYAPINAR
Doç. Dr. M. Fatih KÖKSAL
Doç. Dr. M. Zeki İBRAHİMGİL
Doç. Dr. Mehmet TEMİZKAN
Doç. Dr. Mehmet YUVA
Doç. Dr. Mustafa ALKAN
Doç. Dr. Perihan YALÇIN
Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI
Doç. Dr. Tufan GÜNDÜZ
Doç. Dr. Ülkü GÜRSOY
Yrd. Doç. Dr. Fatma Ahsen TURAN
Yrd. Doç. Dr. Armağan ELÇİ
Yrd. Doç. Dr. Hamiye DURAN
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin DENİZ
Yrd. Doç. Dr. Markus DRESSLER
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali ÇAKMAK
Yrd. Doç. Dr. Mustafa TATCI
Yrd. Doç. Dr. Necmettin ALKAN

Pamukkale Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Dokuz Eylül Üniversitesi
Ege Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Hacettepe Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ankara Üniversitesi
Trakya Üniversitesi
Dicle Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Ahmet Yesevi Üniversitesi
Hacettepe Üniversitesi
Sakarya Üniversitesi
Mustafa Kemal Üniversitesi
Diyanet İşleri Başkanlığı
Veliko Tırnova Üniversitesi
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Ahi Evran Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ege Üniversitesi
Şam Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Ludwig-Maximilians-Universität München
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
İstanbul Teknik Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Rıza YILDIRIM
Yrd. Doç. Dr. Selahattin TOZLU
Yrd. Doç. Dr. Süleyman SOLMAZ
Yrd. Doç. Dr. Yağmur SAY
Dr. Ali SELÇUK
Dr. Turhan YÖRÜKAN
Uğur SÜMER

TOBB Ekonomi ve Tekno. Üniversitesi
Atatürk Üniversitesi
Pamukkale Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Öğretmen
Araştırmacı Yazar
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi Vakfı Temsilcisi

•
Yayın İdare Merkezi Adresi / The Address of Publication Centre
Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi
Gazi Üniversitesi Rektörlük Kampüsü, Araştırma Merkezleri Binası, Kat: 2 Nu: 11
06502 Teknikokullar / ANKARA

•
Yayın İdare Merkezi Telefonu / The Telephone Number of Publication Center
+90 312 222 70 16

•
Belge Geçer / Fax
+90 312 222 70 16

•
Elektronik Posta / E-mail
hbektasdergi@gazi.edu.tr • hbektasdergi@yahoo.com
Web: www.hbektas.gazi.edu.tr

•
Yayının Türü / The Type of Publication
Uluslararası Süreli Yayın / International Periodical (3 Aylık/ Quarterly)

•
İngilizce Editör / English Editor
Doç. Dr. / Asst Prof. Dr. Ahmet BEŞE
Atatürk Üniversitesi

Teknik Yardımcılar / Technical Assistant

Hatice ÜZMEZ

•

Düzeltilenler/ Redactors

Başak UYSAL (Tashih/ Correction)

Ersoy TOPUZKANAMIŞ (Tashih/ Correction)

Ayşegül SELOĞLU (Tashih/ Correction)

Safa SEÇER (Tashih/ Correction)

Şule BÜK (Tashih/ Correction)

Züleyha Hande AKATA (Tashih/ Correction)

•

ISSN 1306-8253

•

Tasarım / Designed By:

Hazar Reklam Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kâzım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı No: 7/56-57 İskitler - ANKARA

Tel: 0 312 341 22 06 - 07 • Faks: 0 312 341 10 56 • e-mail: hazar@hazarreklam.com.tr

•

Baskı / Printed By:

Gazi Basımevi

•

Kapak Fotoğrafı/ The Cover Photograph

Zeki Seyfi Onaran'ın (Zeki Seyfi Baba) hat çalışması / The Calligraphy of Zeki Seyfi Onaran

•

Taranan İndeksler / Indexes

AHCI (Arts & Humanities Citation Index)

EBSCO HOST

ULAKBİM

THOMSON REUTERS

Research
Databases

Gönderilen yazılar yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez. Dergimiz her üç ayda bir çıkmaktadır. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların bilimsel ve yasal sorumlulukları yazarlarına aittir.

The articles you send cannot be given back even if they are not published. Our magazine is published in every three month. Turkish Culture and Hacı Bektash Veli Research Quarterly is an international and refereed journal. The owners of the article account for the legal and scientific responsibility.

İÇİNDEKİLER

Makaleler	21
Bektaşî Kime Derler: “Bektaşî” Kavramının Kapsamı ve Sınırları	
Üzerine Bir Tarihsel Analiz Denemesi	
<i>Rıza YILDIRIM</i>	23
Ayin, Erkan ve Adap Benzerlikeleri Açısından Ahilik-Bektaşîlik Münasebeti	
<i>M. Fatih KÖKSAL</i>	59
Hacı Bektaş Veli'nin Yol Arkadaşı Kolu Açık Hacım Sultan ve Velayetnamesi	
<i>Tufan GÜNDÜZ</i>	71
Balkanlarda Karıştırılan İki Bektaşî Zaviyesi: XV-XVI Yüzyılda Osman Baba ve Otman Baba	
Tekkeleri	
<i>Ayşe KAYAPINAR - Levent KAYAPINAR</i>	97
Velayetname'ye Göre Hacı Bektaş Veli	
<i>Hamiye DURAN</i>	129
Hacı Bektaş Veli ve Thomas More'de Hümanizm	
<i>Gıyasettin AYTAŞ</i>	139
Hacı Bektaş Veli ve Yunus Emre Ya da Türk Ortaçağı Evrenselleşmesi	
<i>Michael BALIVET / Çev. Perihan YALÇIN</i>	149
Emine İşınsu'nun Hacı Bektaş Veli Romanında Bektaşîlik Algısı	
<i>Serdar ODACI</i>	161
Türk Toplumunda Hacı Bektaş Veli Algısı Üzerine Bir Çalışma	
<i>Metin İŞİK-Mustafa AKDAĞ-M. Sezai TÜRK</i>	173
Hacı Bektaş Veli Mevlana ve Yunus Felsefesiyle Türkçe Derslerinde Değerler ve Hoşgörü Eğitimi	
<i>Emine KOLAÇ</i>	193
Fransız Kaynaklarına Göre Hacı Bektaş Veli ve Bektaşîlik	
<i>Perihan YALÇIN</i>	209
Bektaşî Nefeslerindeki Melodik ve Ritmik Özellikler	
<i>Gülçin YAHYA KAÇAR</i>	219
Bektaşî Fıkralarının Fransa Yolculuğu: Les Contes de Bektashi	
<i>Suna TİMUR AĞILDERE</i>	239
Bektaşî Fıkraları ve Gülme Teorileri	
<i>Halil İbrahim ŞAHİN</i>	255
Bektaşî Kazanlarından Saray Aşureliklerine Bir Paylaşım Geleneği Olarak Aşure	
<i>Dilek AKBULUT</i>	279
Nevşehir'in Hacı Bektaş İlçesindeki Bektaşî Kültürüyle İlişkili Türk Eserleri	
<i>Sedat BAYRAKAL</i>	269

XIX Yüzyılda Hacı Bektaş Veli Tekkesi'nde Yapılan Tamirle İlgili Arşiv Belgeleri	
<i>Fahri MADEN</i>	311
Türabî Divanı ve Dil Özellikleri	
<i>Hülya SAVRAN</i>	325
Bektaşî Şairlerinden Raşid'in Şah-ı Şehidan Mersiyesi	
<i>Selami TURAN-Kamile ÇETİN</i>	341
Özbekistanda Hacı Bektaş Veli İle İlgili Yayınlar	
<i>Nadirhan HASAN</i>	351
Can ve Ten Kavramları Bağlamında Garib-Name'de İnsana Bakış	
<i>Ömer ÖZKAN</i>	357
Derlemeler	369
Geçmişten Günümüze Trakya ve Balkanlarda Bektaşî ve Bektaşî Süreklileri	
<i>Refik ENGİN</i>	371
Günümüzde Bektaşîliği Yaşamak	
<i>Haydar ERCAN</i>	405
Bektaşî Babası Edmund Brahimaj'ın Balkanlarda Bektaşîliğın	
Geçmiş ve Bugünü Hakkındaki Görüşleri	
<i>Sefa SEÇER-Ayşegül SELOĞLU</i>	417
Bir Bektaşî Erkânnamesi	
<i>Ersoy TOPUZKANAMIŞ</i>	421
Bektaşîlik Öğretisinde Terim ve Kavramlar	
<i>Cem ERDEM- Tazegül DEMİR</i>	437
Kitabiyat	469
Bektaşî Erkânnamelelerinde Mezhebi Unsurlar	
<i>Harun YILDIZ</i>	471
Harabi Divanı	
<i>Seher ERDOĞAN ÇELTİK</i>	479
Bütün Yönleriyle Bektaşîlik ve Alevilik	
<i>Şakir KEÇELİ</i>	481
Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi Arşivinde	
Yer ALan Bektaşîlik Bibliyografyası	
<i>Ali Osman AKTAŞ-Tazegül DEMİR</i>	485
Yazı Teslim Kuralları	521

CONTENTS

Articles.....	21
Who Is Called “Bektashi”?: A Historical Analysis On The Content And Boundaries Of The Term	
<i>Rıza YILDIRIM.....</i>	<i>23</i>
Akhism-Bektashism Relation According To Rite, Rules And Manner Similarities	
<i>M.Fatih KÖKSAL.....</i>	<i>59</i>
Bibliography Of Bektashism In Gazı University Turkish Culture And Haci Bektash Veli Research Center Archive	
<i>Tufan GÜNDÜZ.....</i>	<i>71</i>
Two Mixed Bektashi Dervishes Lodges In The Balkans:	
Osman Baba And Otman Baba Dervish Convents In The Xvth-Xvith Centuries	
<i>Ayşe KAYAPINAR - Levent KAYAPINAR.....</i>	<i>97</i>
Hacı Bektash Veli In Velayetname	
<i>Hamiye DURAN.....</i>	<i>129</i>
The Humanism Of Haci Bektash Veli And Thomas More	
<i>Gıyasettin AYTAŞ.....</i>	<i>139</i>
Hacı Bektâş Et Yunus Emre Ou L’universalisme Turc Medieval	
<i>Michael BALIVET / Translater- Perihan YALÇIN.....</i>	<i>149</i>
Bektashism Perception Of Emine İşinsu In Haci Bektash Veli Novel	
<i>Serdar ODACI.....</i>	<i>161</i>
A Study On The Perception Of Haci Bektash Veli	
<i>Metin IŞIK.....</i>	<i>173</i>
Value And Tolerance” Education İn Turkish Lessons With The Philosophy Of Yunus, Mevlana And Haci Bektash Veli	
<i>Emine KOLAÇ.....</i>	<i>193</i>
Hadjı Bektas Veli And Bektashilik On French Sources	
<i>Perihan YALÇIN.....</i>	<i>209</i>
The Melodical And Rhythmic Features On The Bektashi Breathe	
<i>Gülçin YAHYA KAÇAR.....</i>	<i>219</i>
The Journey Of Bektashi Jokes In France: Les Contes De Bektachi	
<i>Suna TIMUR AĞILDERE.....</i>	<i>239</i>
Bektashi Anecdotes And Laughter Theories	
<i>Halil İbrahim ŞAHİN.....</i>	<i>255</i>
From Bektashi Lodge Boilers To Palace Pitchers, Ashure As A Tradition Of Sharing	
<i>Dilek AKBULUT.....</i>	<i>269</i>
Turkish Traces of Bektashi Culture in Haci Bektash town in Nevşehir	
<i>Sedat BAYRAKAL.....</i>	<i>281</i>

The Archi Ve Documents OfThe Restoration In Haci Bektash Veli Tekke In The 19 The Century	
<i>Fahri MADEN</i>	311
Türabî Divanı And The Peculiarities Of The Language	
<i>Hülya SAVRAN</i>	325
The Elegy Of “Master Of Martyrs” By Rashid, One Of Bekhtashi Poets	
<i>Selami TURAN-Kamile ÇETİN</i>	341
Publications About Haci Bektash Veli In Uzbekistan	
<i>Nadirhan HASAN</i>	351
View To Human Concepts Of Soul And Body In Garib-Nâme	
<i>Ömer ÖZKAN</i>	357
Compilations.....	369
Bektashis And Their Durations In Balkans And Thrace From Past To Present	
<i>Refik ENGİN</i>	371
Bektashi doctrine to live my day	
<i>Haydar ERCAN</i>	405
A Bektashi Father Edmund Brahimaj’s Views On Past And Present Bektashism In The Balkans	
<i>Sefa SEÇER-Ayşegül SELOĞLU</i>	417
An Bektashian Erkanname	
<i>Ersoy TOPUZKANAMIŞ</i>	421
The Terms And Concepts İn Bektashi Doctrine	
<i>Cem ERDEM - Tazegül DEMİR</i>	437
The Sectarian Elements In Bektashi Treatises Of Sufi Order	
<i>Harun YILDIZ</i>	471
Harabi’s Divan	
<i>Seher ERDOĞAN ÇELTİK</i>	475
Balım Sultan Principles and A Work of Art on Fundamental Bektashi / Alevi Rules	
<i>Şakir KEÇELİ</i>	479
Bibliography Of Bektashism In Gazı University Turkish Culture And	
Haci Bektash Veli Research Center Archive	
<i>Ali Osman AKTAŞ - Tazegül DEMİR</i>	483
Guidelines for Manuscripts to be Sent to the journal.....	521

Bektaşilik, kendine özgü ve özel bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kavramın algılanma biçimi tarihsel süreç içerisinde farklı biçimlerde algılanmış ve özel anlamlar yüklenmiştir. Hangi anlamı veya algıyı oluşturduğunun ötesinde Bektaşilik, Türk kültür tarihi açısından her zaman özel ve önemli bir yere sahip olmuştur.

Hacı Bektaş Velî ve onun düşünce sistemi etrafında oluşan Bektaşilik, günümüzde özellikle genç kuşaklar arasında yeterince bilinmemekte veya yanlış kullanılmaktadır. Bu yüzden, “Kişi bilmediğinin cahilidir.” ilkesinden yola çıkarak bu konunun bütün boyutlarıyla tartışılmasının yararlı olacağı düşüncesiyle “Bektaşilik Özel Sayısı” ile karşınıza çıkmış bulunuyoruz.

Araştırma Merkezimizin kurulduğu ilk tarihten itibaren bu yana Bektaşilik ve Hacı Bektaş Velî’yi çeşitli yönleriyle ele alan yazılar yayımlandı, araştırmalar yapıldı. Bunların bir bütün olarak yeniden değerlendirilmesi ihtiyacı, her geçen gün daha çok ortaya çıktı. Bu ihtiyacı tetikleyen gelişmelerin başında, 2009 yılının Hacı Bektaş Velî’nin 800. doğum yıl dönümü olması, aynı yıl içerisinde yoğun bir basın ve yayın faaliyetinin gerçekleşmesiydi. Bütün bu yayınlar daha çok Hacı Bektaş Velî etrafında olurken Bektaşilik konusuna çok az temas edildi. Hâlbuki Bektaşilik bir bütün olarak ele alındığında, sadece Hacı Bektaş Velî’yi değil ondan sonraki tarihî süreç içinde, aynı inanç ve anlayışa sahip olanları da ilgilendirmektedir. Böylece Bektaşilik, daha geniş bir kapsama sahip olduğu için ayrı ve özel bir öneme sahip olmaktadır.

Özel sayılar, kimi zaman ele aldığı problemin aydınlanması ve sonuçlanmasına katkı sağlamasının yanında, sınırlılıklara daha yoğun ilginin olmasına da sebep olurlar. Daha önce yayımladığımız “Kızıldeli ve Nusayrilik” özel sayıları bu alana katkının yanında, bilim adamlarının dikkatini çekti. Böylece yeni araştırma ve bulgulara yönelim arttı. Her gün yeni bir belge ve bilgi ortaya çıktı. Önümüzdeki günlerde, yayımlanan iki özel sayıya ek yayınların ve özel bölümlerin dergimizde yer alacağını belirtmek isterim.

Bektaşilik gibi çok geniş bir konuyu, bütün boyutlarıyla ortaya koymak ve sonuçlandırmak tabii ki mümkün değildir. Bununla birlikte meseleye kavramsal çerçeveden bakmak, bu kavramın ayrıntılarını gün yüzüne çıkararak yeniden konunun gündeme daha akademik bir bakışla gelmesini sağlamak üzere hazırlanan bu özel sayının süreci oldukça yoğun geçti. Her şeyden önce, dergimize gelen yazıların tasnif ve değerlendirilmesi ve belli bir tema etrafında toplanması için, diğer sayılarımızda olduğu gibi tema editörüne büyük bir sorumluluk yükledi. Bu sorumluluğu üstlenen

Prof. Dr. Hasan ONAT'a çok teþekkür ediyoruz. İnaniyoruz ki bu emekleri boþa gitmemiþtir.

Bektaþilik, kültür tarihimiz açısından da son derece önemlidir. Bütün inanç ve uygulamalarını Türkçe olarak yerine getiren, bu açıdan bakıldığında da Türkçeye büyük hizmetleri olan Bektaþiler, dilimizin yaþaması ve yaþatılmasında önemli rol oynamıþlardır.

Önümüzdeki günlerde, Osmanlı Arþivlerinde yer alan Bektaþilikle ilgili kayıtların kitap olarak yayımlanması sürecini baþlatacađız. Böylece gemiþte var olan durumun bütün ayrıntıları ortaya konmuþ, gelecekle ilgili değerlendirmeler daha da somutlaþmıþ olacaktır.

Bu sayımızın okuyucularımız tarafından büyük bir ilgiyle karþılanacađını, gelecek sayılara da ışık tutacağını biliyoruz. Okuyucularımızın, yapıcı eleþtiri ve önerilerini bekliyoruz. Onların yapacağı her türlü katkı bizim daha da ileri bir noktaya gitmemize zemin hazırlayacaktır.

Doç. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

Tema Editöründen Tema Editöründen

Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi, kurulduğu günden beri, bilimsellikten ödün vermeden Türk Kültürü'nün köklerini araştırmayı amaç edinen, bu ülkede insanca yaşayabilmenin temel ortak paydasını diri tutmayı esas alan faaliyetlerini ciddiyetle sürdürmüştür. Araştırma Merkezi'nin ne yaptığını hatırlamak için, bugün 55. sayıya ulaşan Araştırma Merkezi'nin çıkartmış olduğu dergilere bir göz atmak yeterlidir. Merkezin düzenlediği her bilimsel faaliyet, Türk Kültürü'nün yeni bir vechesinin aydınlanmasını sağlamıştır. Özellikle Alevilik-Bektaşilik konusunda yapılan ulusal ve uluslar arası bilimsel toplantılar, hem böylesine hassas bir konunun herhangi bir politik istismara yol açmadan bilimsel yöntemlerle nasıl tartışılabileceğine gözler önüne sermiş, hem de sorumluluk bilinci ile bundan sonra yapılabileceklerin yol haritasını ortaya koymuştur.

Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi, Atatürk'ün "Asla şüphem yok ki Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı ve büyük medeni kabiliyeti atının yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır" düsturuna uygun olarak, bu milleti tekrar özne konumuna yükseltecek yeni bir medeniyet hamlesinin ancak bilginin gücüne sahip olmakla mümkün olacağını bilincindedir. Yeni bir medeniyet, insanlığın muhtaç olduğu yüksek değerleri evrensel ölçekte üretmekle mümkün olur. İslam bir medeniyet dinidir; Türk kültürü de bir medeniyet kültürüdür. Öyleyse, yeni uygarlığın kök hücrelerini kendi geçmişimizde aramak pek yanlış olmaz. Hacı Bektaş Veli, Mevlana, Yunus Emre gibi sonsuza kadar parlayacak yıldızlar bu topraklarda yetişmişlerdir. "İman akıl üzeredir" diyen, "72 millete bir gözle bakmaya" çağıran Hacı Bektaş Veli'dir. "Yaratılanın Yaratan'dan ötürü" hoş görülmesini isteyen Yunus Emre'dir.

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi, elinizdeki Bektaşilik Özel Sayısı ile kuruluş amacına uygun olarak yeni bir kapı aralamaktadır. Bu kapı, "bir olmak, iri olmak, diri olmak" kapısıdır. Bu kapı, bir arada insanca yaşayabilmenin temel ortak paydasına açılan kapıdır. Bu kapı, Türk tarihinin derinliklerindeki evrensel boyutlu birikimin, yeni bir uygarlık için mayalandığı mahzenlerin keşfedilmesini sağlayacak kapıdır. Özenle hazırlanmış Hacı Bektaş Veli Külliyesi'nin bu özel sayı ile aynı zamanda okuyucu ile buluşması da, Araştırma Merkezi'nin önemli ve anlamlı biri faaliyeti olarak tarihteki yerini alacaktır. Hacı Bektaş Veli'nin bize ulaşan eserlerinin

toplu halde bilimsel yöntemlerle hazırlanarak neşredilmesi, asırlardır hala pırılığını kaybetmeyen bir değer yeniden keşfedilmesi anlamına gelmektedir ve evrensel ölçekte değer üretme sevdalılarına yönelik yeni bir çağrı niteliği taşımaktadır.

Türkiye'nin gündeminden düşmeyen Alevilik-Bektaşilik konusunun doğru anlaşılmasının önündeki en ciddi engel, tarihsel arkaplanın yeterince aydınlatılmamış olmasıdır. Konu ile ilgili birtakım spekülasyonların, hatta "İslam içi-İslam dışı" gibi bütünüyle ideoloji kokan tartışmaların ana sebebi bu alandaki ciddi bilgi boşluğudur. Bu durum keyfi Alevilik-Bektaşilik inşa faaliyetlerini kolaylaştırdığı gibi, çözüm arayışlarını da iyice zorlaştırmaktadır.

Bugün kullanıldığı haliyle "Alevilik-Bektaşilik" in geçmişinde iki Türk Tasavvuf ekolüne dayalı iki ana damar vardır: Kökleri Ahmet Yesevi'ye uzanan Bektaşî Tekkesi ve Bektaşilik, kökleri Erdebil Tekkesi'nde olan Kızılbaşlık. Mevcut yaygın kullanıştaki "Alevilik" daha çok Kızılbaşlığı ifade etmek amacıyla kullanılmaktadır. Bilinen bir sözdür: Bektaşî olunur, Kızılbaş doğulur. Her iki oluşumun da, esas itibarıyla iki Türk Tasavvuf ekolünden neşet ettiği ortadadır. Kızılbaşlık-Bektaşilik buluşması, daha çok Çaldıran sonrası gerçekleşmiştir. Ancak, her ne kadar ortak yönler fazla ise de, Kızılbaşlığın ve Bektaşiliğin aynı olduğunu iddia etmek, hem tarihi arkaplanla, hem de mevcut Alevi-Bektaşî algısı ile pek örtüşmez. Bu konuların ciddi olarak çalışılması gerektiği ortadadır. Sadece sosyolojik perspektiften çekilen bazı fotoğraflara dayanarak üretilmeye çalışılan çözümlerin kalıcı olması pek mümkün değildir. Çünkü, bu alandaki sorunların önemli bir kısmı tarihten bize miras kalmıştır. Tarihe gitmeden Çaldıran'ın seçilmiş travmaya nasıl dönüştüğü anlaşılabilir. Bu anlaşılmadan ne Kızılbaşlığı anlayabiliriz, ne de Kızılbaşların taleplerini... Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasını müteakip Bektaşilerin yaşadıkları travma anlaşılmadan da Bektaşilik anlaşılabilir. İşte, Rıza Yıldırım'ın özel sayı için hazırlamış olduğu "Bektaşî Kime Derler: Bektaşî Kavramının Kapsamı ve Sınırları Üzerine Bir Tarihsel Analiz Denemesi" başlıklı makalesi tam da bu konuyu ele alan kapsamlı bir çalışmadır.

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi'nin Bektaşilik özel sayısı, özellikle Bektaşilik konusuna biraz da olsa ışık tutmayı amaçlamaktadır. Merkez, başta Kızılbaşlık-Bektaşilik etkileşimi, Bektaşiliğin tarikatlaşma sürecine girmeden önceki oluşumu, Ahmet Yesevi- Hacı Bektaş Veli münasebeti olmak üzere, üzerinde çalışılacak devasa konuların farkındadır. Özellikle Alevilik-Bektaşilik konusundaki

yol haritası niteliği taşıyan ilk çalışmaların Batılılar tarafından yapılmış olmasının beraberinde gelen birtakım olumsuz sonuçların da farkındadır. Bu sayıda Tufan Gündüz "Hacı Bektaş Veli'nin Yol Arkadaşı Kolu Açık Hacım Sultan ve Velayetnamesi" makalesiyle bize hem Hacım Sultan ve Velayetnamesi hakkında bilgi vermekte, hem de onu Latin harflerine aktarmaktadır.

Türkiye'de mevcut din anlayışının köklerine inildiğinde, karşımıza Ahilik çıkmaktadır. Gerçekten de hem Alevilik-Bektaşilik, hem de Sünni algı biçimleri Ahilikten etkilenmiştir. Ahiliğin Fütüvvet'le irtibatı ve Fütüvvet'in kuruluşundaki Türk katkısı elbette ayrı bir çalışma konusudur. M. Fatih Köksal "Ayin, Erkan, Adap ve Benzerlikler Açısından Ahilik-Bektaşilik Münasebeti" başlıklı makalesinde, daha önce Gölpinarlı ve Köprülü'nün dikkat çektiği ilginç bir konuyu ele almaktadır. Tespit edilen benzerlikler bizi, şimdiye kadar bu tür çalışmalarda niçin daha çok farklılıkların ısrarla öne çıkarılmak istendiği hususunda düşünmeye sevketmektedir. Ayşe Kayapınar ve Levent Kayapınar'ın birlikte kaleme aldıkları makale "Otman Baba" ile "Osman Baba"nın iki farklı kişilik olduğunu arşiv belgelerinden hareketle ortaya koymayı amaçlamıştır. Hamiye Duran "Velayetnameye Göre Hacı Bektaş Veli" isimli çalışmasında "Velayetname"ye dayanarak, onun kaleme alındığı dönemde toplumun zihninde mevcut olan Hacı Bektaş Veli anlayışını tespit etmeye çalışmıştır.

Hacı Bektaş Veli ve Bektaşilik, evrensel boyut taşıyan bazı nitelikleriyle de dikkat çekmektedir. Bu doğrultuda Gıyasettin Aytaş Hacı Bektaş Veli'nin düşünce ve değerler dünyasındaki evrensel boyutu keşfetmeye çalışmıştır. Hümanizm anlayışı bakımından Hacı Bektaş Veli ile Thomas More'un karşılaştırılması, ilginç sonuçları beraberinde getirmiştir. Benzer bir amaçla kaleme alındığı anlaşılan Michel Belivet'in çalışması ise, Hacı Bektaş Veli ve Yunus Emre'nin görüş ve düşüncelerinin sadece Müslümanları değil, farklı dinlere mensup kimseleri cezbetmesinin içinde taşıdığı evrensel boyutla ilgili olduğunu göstermeye çalışmıştır.

Diğer taraftan, Metin Işık, Mustafa Akdağ ve M. Sezai Türk tarafından gerçekleştirilen "Türk Toplumunda Hacı Bektaş Veli Algısı Üzerine Bir Çalışma", Hacı Bektaş Veli'nin yeterince tanınmadığını/ tanıtılmadığını açıkça ortaya koymuştur. Emine Kolaç da, Türkçe derslerinde Hacı Bektaş Veli, Mevlana ve Yunus'un evrensel boyutlu felsefesinden yararlanılarak "değerler ve hoşgörü eğitimi"ne yönelik bazı öneriler

getirmiştir. Gülçin Yahya Kaçar'ın hazırladığı "Bektaşî nefeslerindeki Melodik ve Ritmik Özellikler" ve Halil İbrahim Şahin'in "Bektaşî Fıkraları ve Gülme Teorileri"nin ilgi ile okunacağını ümit etmekteyiz.

Hacı Bektaş Veli özel sayısını oluşturan bütün çalışmalar, gerçekten emek mahsülü olup ufuk açıcı nitelikler taşımaktadır. Bu sayının Hacı Bektaş Veli ve Bektaşîlik'in doğru anlaşılabilmesi yolunda bir başlangıç olduğunu düşünüyoruz. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi Hacı Bektaş Veli'ye ait bütün eserleri bilimsel yöntemlerle yayınlayıp okuyucu ile buluşturduğu zaman, yeni özel sayılara daha fazla ihtiyaç olacaktır. Önemli olan kendi geçmişimizi aydınlatıp, evrensel ölçekte değer üreterek bilgininin gücüne sahip olmak, "bilimden gidilmeyen yolun karanlık" olduğu bilinci ile yüksek güven kültürü yaratmayı başarmaktır. Bu kültürün kökleri tarihimizin derinliklerinde saklıdır. Bu kültürün yıldız isimlerinin başında da Ahmet Yesevi ve Hacı Bektaş Veli gelmektedir.

Prof. Dr. Hasan ONAT

Hacı Bektaş Velî ve Bektaşîlik

Anadolu tarihinde milat olarak kabul edilen XIII. yüzyıl; iktisadi, askeri ve siyasal açıdan Küçük Asya'nın çözümsüzlük içinde bulunduğu bir dönemdir. XIII. yüzyıl diğer taraftan Anadolu'nun düşünsel, kültürel ve inançsal açıdan bir değişim yaşadığı zaman dilimidir. Bu uyanışın özellikle Hacı Bektaş Velî'nin Anadolu'ya gelişi ile birebir ilişkisi vardır. Hacı Bektaş Velî'nin Anadolu'da yarattığı değişim, etkisi günümüze kadar yansiyacak güçte olmuştur. Hacı Bektaş Velî, Anadolu'da adeta bir sosyal devrim gerçekleştirmiştir.

Düşünsel zeminini Hoca Ahmet Yesevi geleneğinde bulan Hacı Bektaş Velî, Anadolu'ya bir toplumsal-düşünsel aydınlanma gerçekleştirmek için gönderilmiştir. Adıyla anılan Velayetname'de Anadolu'ya görevlendirilişi şu şekilde betimlenmektedir: "Var, seni Rum'a saldı. Sulucakaraöyük'ü sana yurt verdik. Rum Abdallarına seni baş yaptık. Artık hiçbir yerde eğlenme, hemen yürü..." Yüce Hünkâr'ın beyaz bir güvercine benzetilen düşüncesinin Anadolu bozkırlarına inişi, dönemin kötülük ve yanlışlarına karşı bir kanat çırpış olmuş, Anadolu toplumu sevgiyi, paylaşmayı, hoşgörüyü Hacı Bektaş Velî ile tanımıştır. Bu yanıla Hacı Bektaş Velî Anadolu'da bir ahlak devrimi de gerçekleştirmiştir. Rum diyarı olarak bilinen Anadolu'ya gönderilen Hacı Bektaş Velî, bugünkü adıyla Hacibektaş olan ve yaşayan halkının Türk Çepni boyundan olduğu Sulucakaraöyük'e yerleşmiş ve burada yaşamını sürdürmüştür. Sulucakaraöyük'e geldikten sonra kendisini ziyarete gelenlere ve kimliğini soranlara o şöyle cevap vermiştir: "Türkistanlıyım ve Türkistan'ın Horasan şehrindenim. Babam Hz. Muhammed'in soyundan Şeyh İbrahim Sanî'dir, onun büyük oğluyum, annem Türkistan'lı Şeyh Ahmed'in kızı Hatem Hatun'dur. Mürşidim Pir-i Türkistan Hoca Ahmed Yesevi, hocam Lokman Perende, meşrebim Hz. Muhammed, rehberim Hz. Ali, nasibim ise Yüce Allah-ü Tealadandır".

Hacı Bektaş Velî, Sulucakaraöyük'e yerleşmiş ve burada bir dergah açmıştır. Bu okulda yetişen dervişler ise farklı bölgeleri kendilerine yurt tutmuş, kurdukları köy, ocak ve tekkelerle erenler yolunu insanlığa taşımışlardır. Bu bağlamda; Seyyid Cemal Sultan ve Resul Baba Kütahya'ya, Sarı İsmail Denizli'ye, Koluacı Hacım Sultan Uşak'a, Karadonlu Can Baba Erzincan-Sivas'a, Güvenç Abdal, Karadeniz'e, Sarı Saltık, Balkanlar'a bizzat Hacı Bektaş Velî tarafından gönderilmiştir. Hacı Bektaş Velî düşüncesinin, erenler yolunun içerdiği akılcılığı ve birliği, Hacı Bektaş Velî düşüncesine bağlı dervişlerin yaşamlarında da somut olarak görmek mümkündür. Nitekim aynı öğretinin mensubu Sarı Saltık, Anadolu'dan binlerce kilometre ötede Balkanlar'da öğretinin temsilciliğini yaparken; Güvenç Abdal, Karadeniz'de yolun dervişliğini yapmıştır. Hacı Bektaş Velî düşüncesi, XIV., XV. ve XVI. yüzyıllarda yetişen erenlerle de Doğu Akdeniz'de, Kuzey Afrika'da (özellikle Mısır) ve Balkanlar'ın farklı noktalarında örgütlenebilmiş ve bu coğrafyalarda açılan Alevi-Bektaşî inanç merkezleri ile eren felsefesi farklı insan topluluklarına ulaştırabilmiştir.

Tarih boyunca insani olandan, sevgiden, tanrısal aşktan ve hoşgörüden yana olan Hacı Bektaş Velî düşüncesinin özetini Hacı Bektaş Velî'ye ait sözlerde görmek mümkündür.

“Çalışmadan geçinenler bizden değildir”, “En büyük keramet çalışmaktır” diyerek çalışmayı ve üretmeyi yaşamın içine alan Hünkar, “Eline, diline, beline sahip ol” diyerek de insanlığa evrensel ahlaki (etik) yaklaşımını tanıtmaktadır. “İlim hakikate giden yolları aydınlatan ışıktır” diyerek akıl, mantığı önemsemekte her şeyin merkezi olarak insanı görmektedir. Bunu “Okunacak en büyük kitap insandır”, “Yetmiş iki milletin hepsine aynı gözle bak” diyerek de uygarlığa haykırmaktadır. Hacı Bektaş Veli insanın düşünsel gelişimine katkıda bulunacak dört kapı anlayışını, günlük hayata uyarlamıştır. Kendisinden önceki dönemlerde ortaya konulmuş tasavvufi fikirleri eski Türk töreleriyle yoğurarak çağının şartlarına göre yorumlamış Anadolu halkının aydınlanmasına önemli katkılarda bulunmuştur.

Alevi-Bektaşî inancının Pir’i, ser çeşme’si ve Hünkâr’ı olan Hacı Bektaş Veli, tarihsel kişiliği, faaliyetleri ve düşüncesiyle yüzyıllar boyunca Anadolu topraklarında kültür ve tarihimizin en büyük temsilcilerinden biri olmuştur. Temsil ettiği öğretiyi, sınırları, ülkeleri, kıtaları aşarak Avrasya denilen coğrafyayı adeta var etmiş ve insanlığın evrensel değer ve ilkelerde buluşmasına büyük katkı sağlamıştır.

Alevilik ve Bektaşîlik düşün-inanç sistemleri, Hacı Bektaş Veli öğretisi merkezli gelişmiş düşün sistemleri olmuştur. Alevilik ve Bektaşîlik’i felsefi ve sosyolojik açıdan birbirinden ayırmak mümkün değildir. İki öğreti de nübüvvet, velayet, tevhit, Ehl-i beyt, on iki imam gibi İslam dinine ait öğelerle inançsal yapısını oluşturmuştur. İnanç evreni aynı zamanda Türk kültürüne ait unsurlarla da iç içedir. Alevi, Bektaşî toplulukların Telli Kuran olarak adlandırdıkları bağlama millî enstrümanımızdır. Kültürel bir değerimizdir. Bağlama, cura çalan âşıklar, zakirler Alevi, Bektaşî cemlerinin, muhabbetlerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Pir Sultan Abdal’ın deyimiyle âşık, cemin bülbülüdür. Yüzyıllar içerisinde Şah Hatayi, Pir Sultan Abdal, Kul Himmet, Kaygusuz Abdal, Virani, Harabi, Aşık Veysel, Mahsuni Şerif gibi değerleri yetiştiren Alevilik, Bektaşîlik aynı zamanda zengin bir edebiyata sahiptir. Ozanlar tarafından yazılan nefes, duvaz-ı imam ve demelerde Alevilik, Bektaşîlik inançlarına ait temalar işlenmiştir. Bu ortak zemine bağlı olarak gelişen Alevilik ve Bektaşîlik’i sosyolojik açıdan analiz ettiğimizde Alevilik’in kırsal merkezli bir örgütlenmeye sahip olduğu, soyun belirleyici unsur sayıldığı görülür. Alevi inanç-dede ocakları, Alevilik’teki inanç esaslarını, inanç ritüellerini ve ocaklı dede-ocaklı talip olarak gelişen inanç statülerini belirleyen ölçüttür. Cem, temel ritüel olarak görülmektedir. Buna karşılık Bektaşîlik öğretisi baskın olarak kentte temellenmiştir. Alevilikteki gibi soy merkezli bir yapılanış yoktur. Bektaşîlik bireyi temel almaktadır. Birey kendi istemi ile Bektaşî kimliğini alabilmektedir. Alevilikte temel inanç kurumu olan ocak düzenlenişi Bektaşîlik’te yoktur. Tekkeler, Bektaşîliğin inanç merkezleridir. Babalık, Bektaşîlikteki inanç önderliğidir. Cem, Bektaşîlikte de ana inanç ritüelidir. Aslında konuya Hacı Bektaş Veli sevgisi bağlamında bakmak gerekir. Hacı Bektaş Veli, Anadolu Alevileri ile Arnavutluk’a kadar tüm Bektaşî çevreleri için serçeşmedir, hünkârdır, pirdir. Dolayısıyla Alevilik, Bektaşîlik inançsal, tarihsel, düşünsel açıdan birbirini tamamlayan iki düşün-inanç gerçeğidir. İki yapıyı birbirinden ayıran tartışmalar bu bağlamda gereksiz, anlamsız ve maksatlardır. Bu bağlamda konuyu politize etme,

ayırışma ve çatışma yaratma adına gerek yurtiçi gerekse yurtdışı kaynaklı birtakım girişimlere özellikle dikkat edilmelidir. Bu çevreler Türkiye’de bazı olumsuz süreçlerin gelişmesi için Alevilik, Bektaşilik gerçeklerini farklı boyutlara taşımak istemektedir. Bu şer planlara tüm toplumun sağduyu ile yaklaşması gerekmektedir. Hacı Bektaş Veli’nin derin insan sevgisinden gelişen Alevilik, Bektaşilik düşün sistemleri, bu topraklarda da dünya boyutunda da yanlışın yanında yer alamaz.

Tarihi süreçte oluşan bir takım yanlışların, siyasal ve kişisel çıkarların ve değişik yorumların ortadan kaldırılması ve boşlukların doldurulması maksadıyla, Hacıbektaş Külliyesinin (Tekkesinin) 1964 yılında müze olarak açılmasına izin verilmiştir. Her yıl 16-18 Ağustos’ta Hacı Bektaş Veli anma törenleri ve etkinlikleri yapılagelmektedir. Bu etkinliklerde Hacı Bektaş Veli’nin bilimsel, kültürel, inançsal ve sosyal yönleri ile topluma yetkin şekilde dile getirilememesi üzerine 1984 ve 1985 yıllarındaki etkinliklerde on’un üzerinde bilim adamı Hacıbektaş’a davet edilerek, Hacı Bektaş Veli’nin düşünceleri toplumun anlayacağı şekilde açıklanmıştır. İlim adamlarının bu açıklamaları toplum tarafından ilgiyle izlenmiş ve coşkuyla karşılanarak kabul görmüştür. Bu tepki, Hacı Bektaş Veli’nin düşüncelerinin bilimsel verilere dayandırılarak, akademik boyutta ortaya konulmasını göstermiştir.

Buradan hareketle, Hacıbektaş halkının ve gelen ziyaretçilerin istekleri de göz önünde bulundurularak, 7 Hacıbektaş’lı aydın tarafından 1987 yılında, yani bundan 23 yıl evvel, “Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Vakfı” kurulmuştur. Vakfın ana amacı doğrultusunda bir üniversitede “Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Enstitüsü”, bu da olmuyorsa “Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Araştırma Merkezi” açılması için çalışmalara başlanmış, kararlı tutum ve çabalar sonucunda, bağlı bulunduğumuz hinterlant sebebiyle, T.C. Gazi Üniversitesinde “Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Araştırma Merkezi” akademik bir kamu kuruluşu olarak 1987 yılında açılmıştır. Buradan bu açılışa büyük katkı sağlayan, başta Rektör Prof. Dr. Sayın Şakir Akça olmak üzere, bilim adamlarımıza ne kadar teşekkür etsek azdır. 23 yıldan beri Vakıf Yönetim Kurulu olarak, Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu ile müşterek çalışmalarımız devam etmektedir.

Dergimizin bu sayısında, paylaşmak istediğimiz bu düşünsel sürecin, günümüz bilim insanları ile bu yola gönül veren ya da aydınlanmak isteyen siz okuyucularımıza ışık tutabilmesini diler, bu özel sayıda emeği geçen herkese de gönülden teşekkür ederim.

Uğur SÜMER
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

Makaleler

Articles

